

Synskadad med ytterligare funktionshinder – Aktiv i föreningsliv och samhälle

Synskadades Riksförbund, SRF, är synskadades egen organisation som bevakar synskadades intressen i samhället. Målet är att synskadade ska kunna leva ett aktivt och jämlikt liv.

I SRF träffas vi också för att ha trevligt tillsammans och för att prata om våra erfarenheter.

Våra cirka 15 000 medlemmar finns i lokalföreningar i de flesta kommuner.

Synskadade i alla åldrar kan bli medlemmar i SRF.

Riksorganisationen Unga synskadade är en självständig organisation för ungdomar.

Du som vill veta mer, kontakta:

Synskadades Riksförbund,
122 88 Enskede,
08-39 90 00,
info@srfriks.org www.srfriks.org

Du som vill stödja SRF:s arbete:

Ge ditt bidrag till SRF:s postgirokonto
90 00 90-2

Närmare hälften av alla synskadade har ytterligare funktionshinder. De har samma behov och ska ha samma möjligheter som andra att delta i förenings- och samhällsliv. Här finner du viktiga saker att tänka på för att alla synskadade ska kunna delta i SRF och andra förenings verksamhet eller i aktiviteter i samhället i övrigt, oavsett ytterligare funktionsnedsättningar. De flesta punkterna är lika viktiga oavsett om man har funktionshinder eller ej. Ha som utgångspunkt att varje person och situation är unik. En avgörande förutsättning för att lyckas är att fråga efter och lyssna till varje persons behov.

Fysisk tillgänglighet

- Finns hiss/ramp i entréer och i byggnad där det behövs?
 - Finns handikapptolett?
 - Kan färdtjänstbuss/taxi köra ända fram till entrén?
 - Är bussen för utflykten eller resan tillgänglig för personer med rullstol?
 - Finns hörslina och högtalaranläggning?
 - Finns teknikansvarig för hörslina/ljudanläggning?
- Kontrollera **alltid** dess funktion omedelbart innan aktiviteten börjar.
- Se till att det om möjligt finns trådlös bärbar mikrofon.
 - Möblera i lokalen så att det finns plats för eventuell rullstol eller rullator, att man kommer fram tillsammans med ledsagare och att man kan komma fram till varje deltagare med mikrofon.

Information

- Ange i inbjudan beräknad tid både för början och slut på aktiviteten, bland annat för att underlätta för den som behöver förbeställa resa med färdtjänst eller planera annat färd sätt, bokning av ledsagare och tolk för döva/hörselskadade.

- Informera den berörde vem som kan ge extra service.
- Informera sådan medhjälpare om vilka behov som kan komma att finnas.

Planering

- Tänk i förväg igenom hur aktiviteten ska genomföras och dess olika delar; inledning, presentation, mötesordning, pauser, förtäring och avslutning.
- Tänk igenom hur nya medlemmar/deltagare tas emot, så att alla känner sig välkomna. Det bästa är att möta upp redan utanför lokalen eller i entrén, detta oavsett ett eller flera funktionshinder.
- Lägg in en paus efter högst en timme.
- Vid heldagsaktivitet, ta längre lunch än en timme. Viktigt för att toalettbesök ska hinnas med, rastning av ledarhund med mera. Tolkanvändare och tolk kan behöva extra tid för att koppla av.
- Se till att någon kan stanna tills alla har kommit iväg efter aktivitetens slut.

Bemötande i övrigt

- Berätta vem du är när du möter en person och tala om när du går.
- Tala direkt till personen - inte ”över huvudet” till eventuell ledsagare eller assistent.
- Låt ledsagare och assistenter presentera sig när deltagarna gör det.
- Tala lite långsammare till den som är hörselskadad och särskilt om man använder tolk så att tolken hinner översätta.

Tänk också på att:

Många funktionsnedsättningar syns inte utanpå, till exempel diabetes, allergi, hjärt- och lungsjukdom eller neuropsykiatriska funktionshinder.

Erbjud alternativ kost om så önskas och be deltagare undvika parfym och att begränsa eller undvika att ha ledarhund med sig i gemensamma utrymmen. För personer med allergi och de

med ledarhund kan behovet av pauser och möjlighet att gå ut vara särskilt viktigt.

• • •

Även om alla dessa praktiska saker är ordnade så är det inte så lätt att som ny komma in i gemenskapen. Försök ordna så att den nya deltagaren får möjlighet att få kontakt och tala med övriga deltagare. Viktigt att alla deltagarna presenterar sig. Att känna sig ensam mitt bland andra människor är för de flesta mycket obehagligt och motverkar deltagande, även om allt annat gjorts för att göra det möjligt.

Så här tycker några synskadade

Pelle

är blind sedan barndomen och han har också en hörselskada. Han berättar entusiastiskt:

”Jag är aktiv i föreningen och det fungerar bra för mig. Visst var det lite motstånd från början, men nu har alla vant sig vid hörslingen, som föreningen har köpt. En kille från hörcentralen berättade vid ett medlemsmöte om hur det är att vara hörselskadad och hur slingan fungerar, så nu vet alla vad det handlar om! Den bärbara mikrofonen är jättebra vid större sammankomster.

Men en sak kan vara besvärlig. Jag hör inte alltid på rösten vem som pratar med mig. Därför vore det bra om alla tänkte på att säga vem man är och säga till när man går.”

Karin

är gravt synskadad och sitter i rullstol på grund av en förlamning, som också försämrat talet något. Det är länge sedan hon deltog i föreningens verksamhet och hon berättar om sina upplevelser:

”Jag var med några gånger, men det var jobbigt. Alla tycktes uppleva mig som ”henne måste vi tänka på”. Jag vill inte klaga, tro inte det. Jag fick ju hjälp in, kaffe fick jag också, men sedan blev jag ensam. Rullstolen och mina talproblem märks på något sätt mer än min person, det verkar ta tid innan folk upptäcker att man är en vanlig människa!

En kontaktperson kunde vara bra, åtminstone i början. Men jag vill ju träffa fler än kontaktpersonen och inte vara ett ”fall”, som inte vem som helst kan prata med.”

Mari

är synsvag och hon är funktionär i sin lokalförening. Hon har stor erfarenhet av uppsökande verksamhet och berättar:

”Vi har en föreningslokal där man kan komma in med rullstol och vi har också bra höranläggning. Men av erfarenhet vet vi att det inte räcker med en god fysisk tillgänglighet, den personliga kontakten är jätteviktig. Kamratskapet och den sociala gemenskapen är ju basen också i en intressepolitisk förening. Numera när vi skickar en inbjudan lägger vi alltid till en rad som lyder så här:

”Inom Synskadades Riksförbund vill vi att alla ska kunna delta! Berätta vilken service Du behöver så försöker vi tillsammans att ordna så att det fungerar för Dig”.

Vi anger också telefonnummer till en kontaktperson så att alla problem förhoppningsvis kan redas ut i förväg. När det behövs så ber vi någon stödjande medlem att hjälpa till med extra service.

Vill du veta mer?

Inom SRF:s program för synskadade med ytterligare funktionshinder arbetar vi för att alla ska kunna vara delaktiga och aktiva, även om man förutom sin

synskada har andra funktionshinder. Vi utbildar medlemmar och ger dem personellt och ekonomiskt stöd så att de kan arbeta med dessa frågor inom sina föreningar eller distrikt. Vi ger distrikt och föreningar stöd för att utveckla sin verksamhet. Det kan vara utbildning, konferenser, uppsökande arbete eller att stödja intressegrupper för personer som har en särskild kombination av funktionshinder till exempel synskada och rörelsehinder eller synskada och hörselskada.

Vi söker också på olika sätt samarbete med andra organisationer av personer med funktionshinder där synskadade också kan vara medlemmar.

Vi medverkar i olika sammanhang både inom SRF och externt för att föra ut kunskap om detta och påverka samhället inom olika områden. Vi tar också fram informationsmaterial, bland annat videofilmen ”Kärlek och mycket mera”.

Kontakta oss om du vill veta mer

- **Anders Axelsson**, 031-19 28 62
anders.axelsson@srfriks.org
- **Stig Eriksson**, 08-39 94 43
stig.eriksson@srfriks.org
- **Eva Björk**, 08-39 91 46
eva.bjork@srfriks.org

Maj 2006